

YÖNETMELİK

Tarım ve Orman Bakanlığından:

**TARIMDA KULLANILAN GÜBRELERİN PİYASA GÖZETİMİ
VE DENETİMİ YÖNETMELİĞİ**

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam, Dayanak ve Tanımlar

Amaç

MADDE 1 – (1) Bu Yönetmeliğin amacı; bu Yönetmelik kapsamındaki ürünlerin üretimi, ithalatı, ihracatı ve piyasaya arzı veya dağıtımı aşamasında yahut ürünler piyasada iken ilgili teknik düzenlemelerine uygun ve güvenli olup olmadığının gözetimi ve denetimi, bunun sonucunda alınacak önlemler ve piyasa gözetimi ve denetimi konularına ilişkin usul ve esasları belirlemektir.

Kapsam

MADDE 2 – (1) Bu Yönetmelik, piyasaya arz edilen 18/3/2004 tarihli ve 25406 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Tarımda Kullanılan Kimyevi Gübrelere Dair Yönetmelik ile 23/2/2018 tarihli ve 30341 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Tarımda Kullanılan Organik, Mineral ve Mikrobiyal Kaynaklı Gübrelere Dair Yönetmelik kapsamında yer alan ürünlerin piyasa denetimi ve gözetimine ilişkin işlemler ile bu ürünlerin üretimi, ithalatı, ihracatı, alım ve satımıyla uğraşan gerçek ve tüzel kişilerle ilgili hususları kapsar.

Dayanak

MADDE 3 – (1) Bu Yönetmelik, 5/3/2020 tarihli ve 7223 sayılı Ürün Güvenliği ve Teknik Düzenlemeler Kanunun 4 üncü maddesinin üçüncü fıkrasına, 15 inci maddesinin birinci fıkrasına, 16 ncı ve 17 nci maddelerine, 30/3/2005 tarihli ve 5326 sayılı Kabahatler Kanununa, 10/7/2018 tarihli ve 30474 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan 1 sayılı Cumhurbaşkanlığı Teşkilatı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesinin 414 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendine ve 13/11/2001 tarihli ve 2001/3529 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile yürürlüğe konulan Ürünlerin Piyasa Gözetimi ve Denetimine Dair Yönetmeliğe dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar

MADDE 4 – (1) Bu Yönetmeliğin uygulanmasında;

- a) Akreditasyon: Bir ulusal akreditasyon kurumu tarafından bir uygunluk değerlendirme kuruluşunun, belirli bir uygunluk değerlendirme faaliyetini yerine getirmek üzere ilgili ulusal veya uluslararası standartların belirlediği gerekleri ve uygulanabildiği yerlerde ilgili sektörel düzenlemelerde öngörülen ek gerekleri karşıladığının tespitine ve resmî kabulüne ilişkin kamu faaliyetini,
- b) Bakanlık: Tarım ve Orman Bakanlığını,
- c) Barkod: Ürünün ambalajı üzerine yapıştırılan iki boyutlu bir barkodu,
- ç) Bitki besin maddesi: Bitkilerin beslenmesi için gerekli olan azot, fosfor, potasyum gibi birincil, kalsiyum, magnezyum, kültür ve sodyum gibi ikincil, demir, çinko, bakır, mangan, bor, molibden ve kobalt gibi üçüncül veya iz olan elementleri,
- d) Dağıtıcı: Ürün tedarik zincirinde yer alarak piyasada bulunduran, imalatçı veya ithalatçı dışındaki gerçek veya tüzel kişiyi,
- e) Denetçi: Bakanlık merkez teşkilatı ilgili birim ve il müdürlüklerinde, denetim yapma konusunda eğitim görmüş, Bakanlıkça “Gübre Denetçi Kimlik Kartı” verilmiş personeli,
- f) Etiket: Ürünün ambalajı üzerinde veya içerisinde yapışık veya basılı olarak bulunan veya ürünün ambalajı ile birlikte sembol, işaret, resim veya yazılmış, basılmış desenli olarak tasarlanmış, işaretlenmiş kabartılmış, tanımlanmış nesneyi,
- g) Genel Müdürlük: Bitkisel Üretim Genel Müdürlüğünü (BÜGEM),
- ğ) Gübre: Asıl amacı bitkiyi beslemek olan materyali,
- h) Güvenli ürün: Kullanım süresi, hizmete sunulması, kuruluşu, kullanımı, bakımı ve gözetimine ilişkin talimatlara uygun ve normal kullanım koşullarında kullanıldığında risk taşımayan veya sadece ürünün kullanımına özgü asgari risk taşıyan ve insan sağlığı ve güvenliği için gerekli düzeyde koruma sağlayan ürünü,
- ı) İktisadi işletmecisi: İmalatçı, yetkili temsilci, ithalatçı, dağıtıcı veya ilgili teknik düzenleme kapsamında ürünlerin imalatına, piyasada bulundurulmasına veya hizmete sunulmasına ilişkin sorumluluğu olan diğer gerçek veya tüzel kişileri,
- i) İl müdürlüğü: İl tarım ve orman müdürlüklerini,
- j) İlçe müdürlüğü: İlçe tarım ve orman müdürlüklerini,
- k) İmalatçı: Ürünü imal ederek veya ürünün tasarımını veya imalatını yaptırarak kendi isim veya ticari markası ile piyasaya arz eden gerçek veya tüzel kişiyi,

- l) İthalatçı: Ürünü ithal ederek piyasaya arz eden gerçek veya tüzel kişiyi,
- m) Lisans belgesi: Ürünleri üreten veya ithal eden gerçek ve tüzel kişilere Bakanlıkça verilen belgeyi,
- n) Nihai kullanıcı: Bir ürünü ticaret, iş, zanaat ve mesleki faaliyetler dışında tüketici olarak ya da mesleki faaliyeti için elinde bulunduran, Türkiye’de yerleşik veya ikamet eden gerçek ya da tüzel kişiyi,
- o) Onaylanmış kuruluş: Bu Yönetmelik kapsamında uygunluk değerlendirme faaliyetinde bulunmak üzere Türkiye veya bir AB üyesi ülkenin yetkili kuruluşu tarafından 26/5/2021 tarihli ve 4022 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararı ile yürürlüğe konulan Uygunluk Değerlendirme Kuruluşları ve Onaylanmış Kuruluşlar Yönetmeliği ve ilgili teknik mevzuatta belirlenen esaslar doğrultusunda görevlendirilen ve isimleri Komisyona bildirilen uygunluk değerlendirme kuruluşunu,
- ö) Özellik: Teknik düzenlemesi bulunan ürünlerin teknik düzenlemesinde, teknik düzenlemesi bulunmayan ürünlerin Türk standartlarında veya uluslararası kabul gören standartlarda, ambalaj veya etiket üzerindeki işaretlemelerinde veya imalatçı, ithalatçı, yetkili temsilci tarafından Bakanlıkça sunulan uygunluk beyanında, uygunluk veya onaylanmış kuruluşlar ile Bakanlıkça uygunluğu kabul edilen belgelerde belirtilen kimyasal ve fiziksel nitelikleri,
- p) Parti/seri/şarj numarası: Aynı seri veya kod numaralı, aynı üretim tarihini taşıyan, aynı boy ambalajlı, bir defada muayeneye sunulan ve aynı sınıf, aynı tür, aynı çeşit, aynı cins olan ürünü,
- r) Piyasa gözetimi ve denetimi: Ürünlerin ilgili teknik düzenlemesi veya genel ürün güvenliği mevzuatında belirtilen gereklere uygun olmalarını sağlamak ve bu mevzuat kapsamında yer alan kamu yararını korumak amacıyla Bakanlık tarafından yürütülen faaliyetleri ve alınan tedbirleri,
- s) Piyasada bulundurma: Ürünün ticari faaliyet yoluyla, bedelli veya bedelsiz olarak dağıtım, tüketim veya kullanım için piyasaya sağlanmasını,
- ş) Piyasadan çekme: Tedarik zincirindeki ürünün piyasada bulundurulmasını önlemeyi amaçlayan her türlü tedbiri,
- t) Piyasaya arz: Ürünün piyasada ilk kez bulundurulmasını,
- u) Risk: Zarara yol açacak bir tehlikenin gerçekleşme olasılığı ile bu zararın ciddiyetinin büyüklüğünün birleşimini,
- ü) Standart: Tanınmış bir standardizasyon kuruluşu tarafından tekrar eden veya devamlı kullanım için kabul edilen, uyum zorunluluğu olmayan ve aşağıdaki teknik gerekliliklerden birini;
- 1) Uluslararası bir standardizasyon kuruluşu tarafından kabul edilen uluslararası standartları,
- 2) Bir Avrupa standardizasyon kuruluşu tarafından kabul edilen Avrupa standartlarını,
- 3) AB uyum mevzuatının uygulanabilmesi için Komisyonun talebi üzerine kabul edilen Avrupa standartlarını,
- 4) Ulusal standardizasyon kuruluşu tarafından kabul edilen ulusal standartları,
- v) Şikâyet denetimi: Yurt içinde satılan ürünlerin; özellikleri ve işaretlemeleri hakkında yapılan şikâyet/ihbar üzerine, sadece şikâyet/ihbara konu olan ürünlerin, üretim, dağıtım veya satışının yapıldığı yer ve depolarında yapılan denetimi,
- y) Tağşiş: Ürünlere, başka maddeler eklemek, karıştırmak, katmak veya aynı değeri taşımayan başka bir ürünün, o ürün yerine aynı ürünmüş gibi sunulmasını,
- z) Taklit ürün: İmalatçı veya ithalatçının bilgisi dışında imalatçı veya ithalatçının adını, ambalajını ve sembollerini kullanmak suretiyle Bakanlıktan herhangi bir izin veya belge almadan piyasaya arz edilen ürünü,
- aa) Teknik düzenleme: İdari hükümler de dâhil olmak üzere, ürünün niteliğini, işleme veya üretim yöntemlerini veya bunlarla ilgili terminoloji, sembol, ambalajlama, işaretleme, etiketleme veya uygunluk değerlendirme işlemlerini tek tek veya birkaçını ele alarak belirleyen uyulması zorunlu mevzuatı,
- bb) Tescil belgesi: Ürünleri üreten veya ithal eden gerçek ve tüzel kişilere piyasaya sunacakları her bir ürün için Bakanlıkça verilen belgeyi,
- cc) Tolerans: Ürünlerin garanti edilen değerleri ile tespit edilen değerleri arasında teknik düzenlemelerinde belirtilen kabul edilebilir eksi ve artı olarak belirtilen farkları,
- çç) Uygunluk değerlendirmesi: Ürün, süreç, hizmet, sistem, kişi veya kuruluşa ilişkin belirli şartların yerine getirilip getirilmediğini gösteren süreci,
- dd) Uygunluk değerlendirme kuruluşu: Kalibrasyon, test, belgelendirme ve muayene dâhil olmak üzere, uygunluk değerlendirme faaliyeti gerçekleştiren kuruluşu,
- ee) Uygunsuzluk: Ürünün ilgili teknik düzenlemeye veya genel ürün güvenliği mevzuatına uygun olmama halini,
- ff) Ürün: Tarımda Kullanılan Kimyevi Gübrelerle Dair Yönetmelik ile Tarımda Kullanılan Organik, Mineral ve Mikrobiyal Kaynaklı Gübrelerle Dair Yönetmelik kapsamında yer alan ürünleri,
- gg) Uygunluk işareti: Ürünün ilgili teknik düzenlemeye uygun olduğunu gösteren işareti, ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM

Ürün Sorumluluğu Tazminatı, İktisadi İşletmecilerin Yükümlülükleri

Ürün sorumluluğu tazminatı

MADDE 5 – (1) Ürünün, bir kişiye veya bir mala zarar vermesi halinde, bu ürünün imalatçısı veya ithalatçısı zararı gidermekle yükümlüdür.

(2) İmalatçı veya ithalatçının sorumlu tutulabilmesi için, zarar gören tarafın uğradığı zararı ve uygunsuzluk ile zarar arasındaki nedensellik bağıını ispat etmesi zorunludur.

(3) Ürünün sebep olduğu zarardan birden fazla imalatçı veya ithalatçının sorumlu olması halinde, bunlar müteselsilen sorumlu tutulurlar.

(4) İmalatçı veya ithalatçıyı üründen kaynaklanan tazminat sorumluluğundan kurtaran ya da bu sorumluluğu azaltan sözleşmelerin ilgili maddeleri hükümsüzdür.

(5) Ürünün sebep olduğu zarar nedeniyle ödenecek maddi ve manevi tazminat miktarının belirlenmesinde 11/1/2011 tarihli ve 6098 sayılı Türk Borçlar Kanunu hükümleri uygulanır.

(6) Tazminat talebi için zamanaşımı süresi, zarar görenin zararı ve tazminat yükümlüsünü öğrendiği tarihten itibaren üç yıl ve her halde zararın doğduğu tarihten itibaren on yıldır.

(7) 7223 sayılı Kanun dışındaki kanunlarda yer alan tazminat sorumluluğuna ilişkin hükümler saklıdır.

İmalatçının yükümlülükleri

MADDE 6 – (1) İmalatçının yükümlülükleri şunlardır:

a) Piyasaya ancak teknik düzenlemesine uygun ürünleri arz eder. Teknik düzenlemesine uygun olmayan ürünleri, uygunsuzluklarını gidermeden piyasaya arz edemez ve piyasada bulunduramaz.

b) Ürünü piyasaya arz etmeden önce, ürünün uygunluk işaretini ürüne koyar. Faaliyetlerini belgelemek amacıyla lisans ve piyasaya arz ettikleri her bir ürün için tescil belgesi alır.

c) Lisans ve tescil belgeleri ile analizlerini, tescil işlemleri sırasında Bakanlığa sunmuş olduğu belgeleri en az beş yıl elinde tutar.

ç) Ürünün ilgili kurallara uygunluğunun tüm üretim boyunca da sürdürülmesi için gerekli önlemleri alır, ürünün teknik düzenlemesindeki değişiklikleri ve uygun olduğunu beyan ettiği kurallardaki değişiklikleri takip eder ve gereğini yapar.

d) Taşıdıkları muhtemel risklerle orantılı olarak, piyasada bulundurulan ürünlerinden numune alarak test eder, inceleme yapar, şikâyetlerin, uygun olmayan ve satışı durdurulan ürünlerin kaydını tutar ve yaptığı izleme faaliyeti hakkında dağıtıcıları bilgilendirir.

e) Ürünün teknik düzenleme çerçevesinde barkod, tescil, lisans, parti veya şarj numarası veya ayırt edilmesini sağlayacak diğer bilgileri kolayca görülebilir ve okunabilir şekilde taşımasını temin eder.

f) Mevzuatın gerektirdiği hallerde ismini, kayıtlı ticari unvanını veya markasını ve kendisine ulaşılabilir açık adresini ürünün üzerinde belirtir.

g) Ürünün taşıyabileceği risklere karşı gereken tedbirleri alır ve bunlardan sakınabilmeleri için nihai kullanıcılara gerekli bilgileri sağlar.

ğ) Ürün veya ambalajının üzerinde veya ürüne eşlik eden belgelerde yer alan (g) bendinde belirtilen bilgiler ile kullanım ve güvenlik kurallarının Türkçe olmasını sağlar.

h) Piyasaya arz etmiş olduğu bir ürünün uygun olmadığını öğrendiği veya bilmesinin gerektiği hallerde ürünü uygun duruma getirmek ve gerektiğinde ürünün piyasaya arzını durdurmak, ürünü piyasadan çekmek için gerekli düzeltici önlemleri ivedilikle alır. Ürünün risk taşıdığı durumlarda özellikle sağlık ve güvenlik bakımından risk teşkil eden hususlar ile alınan düzeltici önlemler ve sonuçları hakkında ayrıntılı bir şekilde ve ivedilikle Bakanlığa bilgilendirir.

ı) Piyasaya arz ettiği ürünlerin taşıdığı risklerin ortadan kaldırılması amacıyla yapılan faaliyetlerde Bakanlığın talimatlarını yerine getirir ve ürünlerin uygunluğunu gösteren gerekli tüm bilgi ve belgeleri Bakanlığa Türkçe veya Bakanlığın kabul edeceği diğer bir dilde sağlar.

i) İlgili teknik düzenlemenin gerektirdiği hallerde ve öngördüğü usuller çerçevesinde resmî kayıt işlemlerini yapar veya yaptırır.

j) İmalatçılar gübre dağıtıcılık belgesi sahibi gerçek ve tüzel kişiler aracılığıyla piyasaya ürün arz ederler. Ancak tarımsal üretim yapan/yaptıranlar ile hammadde olarak kullanan gerçek ve tüzel kişilere doğrudan ürün satabilirler. İmalatçılar veya ithalatçılar ürünün tescil belgesinde belirtilen ambalaj ağırlıklarının dışında büyük ambalajlara dökme olarak doğrudan satış yapabilirler. Bu tür satışlarda ürünün teknik düzenlemesinde belirtilen tanımlama işaretlemelerini ihtiva eden tescil ve etiket örneği gibi belgelerin bir kopyası, ürüne eşlik eden belgeler arasında bulundurulur.

k) Denetimler sırasında, denetimle görevli personele rehberlik ve eşlik eder, denetimle görevli personele görevi süresince uygun bir çalışma yeri sağlar; talep edilen tüm bilgi ve belgeleri sunar.

l) İmalatçılar istenilmesi durumunda veri toplamaya yönelik bilgileri Genel Müdürlüğe, il/ilçe müdürlüğüne yazılı olarak bildirir.

m) İmalatçılar satışı durdurulan ürünlerini piyasadan geri çeker.

n) İmalatçılar taklit ve/veya tağşiş ürünleri piyasaya arz edemez ve piyasada bulunduramaz.

o) İmalatçılar Bakanlıkça kurulan veya kurdurulan takip sistemine yapmış oldukları kayıtları doğrulayacak üretim, ithalat, ihracat ve satış gibi iş ve işlemlere ait evrak ile fatura ve irsaliye gibi belgelerin aslını veya okunaklı

suretini Bakanlık tarafından talep edildiğinde ibraz etmek üzere beş yıl süreyle fiziki ya da elektronik ortamda saklamakla yükümlüdürler.

(2) Numunenin imalatçı dışındaki gerçek veya tüzel kişiden alınması durumunda numune bedeli, imalatçı tarafından numunenin alındığı gerçek veya tüzel kişiye ödenir.

İthalatçının yükümlülükleri

MADDE 7 – (1) İthalatçının yükümlülükleri şunlardır:

a) Piyasaya ancak teknik düzenlemesine ve mevzuatına uygun ürünleri arz eder. Teknik düzenlemesine uygun olmayan ürünleri, uygunsuzluklarını gidermeden piyasaya arz edemez ve piyasada bulunduramaz.

b) Ürünü piyasaya arz etmeden önce, ürünün uygunluk işaretini taşıdığını, ürüne gerekli belgelerin eşlik ettiğini ve imalatçının 6 ncı maddenin birinci fıkrasının (b), (e) ve (f) bentlerinde düzenlenen yükümlülükleri yerine getirdiğini teyit eder.

c) Ürünün uygun olmadığını bildiği veya bilmesinin gerektiği durumlarda, uygun hale getirilmeden ürünü piyasaya arz edemez ve ürünün risk taşıdığı her durumda imalatçıyı ve Bakanlığı bilgilendirir.

ç) Mevzuatın gerektirdiği hallerde ismini, kayıtlı ticari unvanını veya markasını ve kendisine ulaşılabilecek açık adresini ürünün üzerinde belirtir. Bu yükümlülüğü, imalatçı tarafından belirtilen zorunlu veya ürün güvenliğine ilişkin bilgilerin görünürlüğü engellemenin yerine getirir.

d) Ürünün taşıyabileceği risklere karşı gereken tedbirleri alır ve bunlardan sakınabilmeleri için nihai kullanıcılara gerekli bilgileri sağlar.

e) Ürün veya ambalajının üzerinde veya ürüne eşlik eden belgelerde yer alan (d) bendinde belirtilen bilgiler ile kullanım ve güvenlik kurallarının Türkçe olmasını sağlar.

f) Ürün kendi sorumluluğu altındayken, depolama ve nakliye şartlarının ürünün belirtilen mevzuatına uygunluğuna hâle gelmemesini sağlar.

g) Taşıdıkları muhtemel risklerle orantılı olarak piyasada bulundurulan ürünlerinden numune alarak test eder, inceleme yapar, şikâyetlerin, uygun olmayan ve geri çağrılan ürünlerin kaydını tutar ve yaptığı izleme faaliyetleri hakkında imalatçı ve dağıtıcıları bilgilendirir.

ğ) Piyasaya arz etmiş olduğu bir ürünün uygun olmadığını öğrendiği veya bilmesinin gerektiği hallerde ürünü uygun duruma getirir ve gerektiğinde ürünün piyasaya arzını durdurur, ürünü piyasadan çekmek için gerekli düzeltici önlemleri ivedilikle alır. Ürünün risk taşıdığı durumlarda özellikle sağlık ve güvenlik bakımından risk teşkil eden hususlar ile alınan düzeltici önlemler ve sonuçları hakkında ayrıntılı bir şekilde ve ivedilikle Bakanlığı bilgilendirir.

h) Ürünün teknik düzenlemesine uygun olmasını sağlar. Lisans ve tescil belgeleri ile analizlerini, tescil işlemleri sırasında Bakanlığa sunmuş olduğu belgeleri en az beş yıl elinde tutar.

ı) Piyasaya arz ettiği ürünlerin taşıdığı risklerin ortadan kaldırılması amacıyla yapılan faaliyetlerde Bakanlığın talimatlarını yerine getirir.

i) İlgili teknik düzenlemenin gerektirdiği hallerde ve öngördüğü usuller çerçevesinde resmî kayıt işlemlerini yapar veya yaptırır.

j) Denetimler sırasında, denetimle görevli personele rehberlik ve eşlik eder, denetimle görevli personele görevi süresince uygun bir çalışma yeri sağlar; talep edilen tüm bilgi ve belgeleri sunar.

k) İthalatçılar, gübre dağıtıcılık belgesi sahibi gerçek ve tüzel kişiler aracılığıyla piyasaya ürün arz ederler. Ancak tarımsal üretim yapan/yaptıranlar ile hammadde olarak kullanan gerçek ve tüzel kişilere doğrudan ürün satabilirler. İthalatçılar ürünün tescil belgesinde belirtilen ambalaj ağırlıklarının dışında büyük ambalajlarda doğrudan satış yapabilirler. Bu tür satışlarda ürünün teknik düzenlemesinde belirtilen tanımlama işaretlemelerini ihtiva eden tescil ve etiket örneği gibi belgelerin bir kopyası, ürüne eşlik eden belgeler arasında bulundurulur.

l) İthalatçı istenilmesi durumunda veri toplamaya yönelik bilgileri Genel Müdürlüğe, il/ilçe müdürlüğüne yazılı olarak bildirir.

m) İthalatçılar satışı durdurulan ürünlerini piyasadan geri çeker.

n) İthalatçılar taklit ve/veya tağşiş ürünleri piyasaya arz edemez ve piyasada bulunduramaz.

o) İthalatçılar Bakanlıkça kurulan veya kurdurulan takip sistemine yapmış oldukları kayıtları doğrulayacak ithalat, ihracat ve satış gibi iş ve işlemlere ait evraklar ile fatura ve irsaliye gibi evrakların aslını veya okunaklı suretini Bakanlık tarafından talep edildiğinde ibraz etmek üzere beş yıl süreyle fiziki ya da elektronik ortamda saklamakla yükümlüdürler.

(2) Numunenin ithalatçı dışındaki gerçek veya tüzel kişiden alınması durumunda numune bedeli ithalatçı tarafından numunenin alındığı gerçek veya tüzel kişiye ödenir.

Dağıtıcının yükümlülükleri

MADDE 8 – (1) Dağıtıcının yükümlülükleri şunlardır:

a) Ürünü piyasada bulundurmadan önce, ürünün uygunluk işaretini taşıdığını, uygunluğu gösteren belgelere sahip olduğunu, talimatların ve güvenlik kurallarının ürüne Türkçe olarak eşlik ettiğini ve imalatçının 6 ncı maddenin birinci fıkrasının (e) ve (f) bentlerinde, ürün ithal ise ayrıca imalatçının 7 nci maddenin birinci fıkrasının (ç) bendinde düzenlenen yükümlülükleri yerine getirdiğini doğrular, ürünün veya ambalajının üzerine koyacağı etiket, fiyat, uyarı ve

benzeri bilgilerin imalatçının veya ithalatçının koyduğu zorunlu veya ürün güvenliğine ilişkin bilgilerin görünürlüğünü engellemesini önler.

b) Ürünün uygun olmadığını bildiği veya bilmesinin gerektiği durumlarda, uygun hale getirilmeden ürünü piyasada bulunduramaz ve ürünün risk taşıdığı her durumda imalatçı veya ithalatçıyı ve Bakanlığı ivedilikle bilgilendirir.

c) Ürün kendi sorumluluğu altındayken, depolama ve nakliye koşullarının ürünün teknik düzenlemesine halel gelmemesini sağlar.

ç) Piyasada bulundurduğu ürünün uygun olmadığını öğrendiği veya bilmesinin gerektiği hallerde, ürünü uygun duruma getirmek, piyasadaki çekmek için gerekli düzeltici önlemlerin imalatçı veya ithalatçı tarafından alındığını teyit eder ve ürünün risk taşıdığı durumlarda imalatçı veya ithalatçıyı ve özellikle sağlık ve güvenlik bakımından risk teşkil eden hususlar ile alınan düzeltici önlemler ve sonuçları hakkında Bakanlığı ivedilikle bilgilendirir.

d) Piyasada bulundurduğu ürünlerin uygunsuzluğunun ortadan kaldırılması amacıyla yapılan faaliyetlerde ilgili iktisadi işletmeciler ile iş birliği yapar, ürünlerin uygunluğunu gösteren tüm bilgi ve belgeleri Bakanlığa sunar ve Bakanlığın talimatlarını ivedilikle yerine getirir.

e) Dağıtıcılar denetimler sırasında, denetimle görevli personele rehberlik ve eşlik eder, görevi süresince uygun bir çalışma yeri sağlar; talep edilen tüm bilgi ve belgeleri sunar, numune alma işlemleri sırasında yardım ve rehberlik eder.

f) Dağıtıcılar, gübre kapsamında olmayan, etiketinde gübreyi çağrıştıracak ifadeler yer alan ürün, afiş, broşür ve benzeri tanıtım materyallerini bulunduramaz.

g) Dağıtıcılar, Ek-12'de yer alan işyeri denetim tutanağından oluşturulacak ve sayfaları il müdürlüğünce numaralanmış ve mühürlenmiş kontrol defteri tutar.

ğ) Dağıtıcı, 15 inci madde hükümlerine göre Gübre Dağıtıcılık Belgesi almak zorundadır.

h) Dağıtıcı istenilmesi durumunda veri toplamaya yönelik bilgileri Genel Müdürlüğe, il/ilçe müdürlüğüne yazılı olarak bildirir.

ı) Dağıtıcılar taklit ve/veya tağşiş ürünleri satış yerinde bulunduramaz ve satışını yapamaz.

i) Dağıtıcılar, teknik düzenleme çerçevesinde ürünleri barkodsuz olarak satış yerlerinde bulunduramaz ve satışını yapamazlar.

j) Son kullanım tarihi geçmiş olan ürünleri firmasına iade ederler.

k) Dağıtıcılar, Bakanlıkça kurulan veya kurdurulan takip sistemini uygulamak zorundadır ve takip sistemine yapmış oldukları kayıtları doğrulayacak ihracat ve satış gibi iş ve işlemlere ait evraklar ile fatura ve irsaliye gibi evrakların aslını veya okunaklı suretini Bakanlık tarafından talep edildiğinde ibraz etmek üzere beş yıl süreyle fiziki ya da elektronik ortamda saklamakla yükümlüdürler.

l) Dağıtıcılar, ürünlerin orijinal ambalajlarını bozamaz ve açık olarak satamazlar.

m) Dağıtıcılar, ürünlerin satışını 6/4/2017 tarihli ve 30030 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Piyasaya Arz Edilen Gübrelerin İzlenmesine Yönelik Tebliğ (Tebliğ No: 2017/17) hükümleri çerçevesinde yapar.

İmalatçının yükümlülüklerinin ve ürün sorumluluğu tazminatının diğer iktisadi işletmecilere uygulandığı durumlar

MADDE 9 – (1) Ürünü kendi isim veya ticari markası altında piyasaya arz eden veya piyasada bulundurulan ürünü teknik düzenlemesine uygunluğunu etkileyecek şekilde değiştiren ithalatçılar ile dağıtıcılar 7223 sayılı Kanunun 11 inci maddesinin birinci fıkrası gereği imalatçı sayılırlar ve imalatçının bu Yönetmeliğin 6 ncı maddesinde belirtilen yükümlülüklerini yerine getirmekle sorumludurlar.

(2) Ürünün imalatçısı ve ithalatçısının tespit edilemediği durumlarda, Bakanlıkça yapılan bildirimin kendisine tebliğ edildiği tarihten itibaren on iş günü içinde imalatçı ve ithalatçısının isim ve irtibat bilgilerini, bu bilgilere sahip değil ise tedarik zincirinde yer alan bir önceki iktisadi işletmecinin isim ve irtibat bilgilerini bildirmeyen dağıtıcı, 7223 sayılı Kanunun 11 inci maddesinin ikinci fıkrası gereği imalatçı olarak kabul edilir.

(3) Üründen kaynaklanan tazminat sorumluluğuna ilişkin olarak ürünün imalatçısı ve ithalatçısının belirlenemediği durumlarda, zarara uğrayan kişiye bu iktisadi işletmecilerin isim ve irtibat bilgilerini, bu bilgilere sahip değil ise tedarik zincirinde yer alan bir önceki iktisadi işletmecinin isim ve irtibat bilgilerini bu talebin kendisine tebliğ edildiği tarihten itibaren on iş günü içinde bildirmeyen dağıtıcı, 7223 sayılı Kanunun 11 inci maddesinin üçüncü fıkrası gereği imalatçı gibi tazminattan sorumlu tutulur.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Ürünlerin Denetimi, Uygunluk İşareti ve Belgeleri

Ürünlerin denetimine ilişkin genel usul ve esaslar

MADDE 10 – (1) Bu Yönetmelik kapsamındaki ürünlerin teknik düzenlemelere uygunluğunu doğrulamak amacıyla il müdürlükleri resen veya şikâyet/ihbarlar üzerine denetim yapar. Resen yapılacak denetimlerde yıllık denetim programları esas alınır.

(2) Birinci fıkrada belirtilen denetimin, ürünün piyasaya arzından nihai kullanıcıya ulaştığı aşamaya kadar piyasa gözetimi ve denetimi yoluyla yapılması esastır.

(3) İl müdürlüğünce denetim yetkisi ilçe müdürlüklerine verilebilir. Gerekğinde, genel müdürlük ve il müdürlüklerince birlikte denetim yapılabilir.

(4) İl müdürlükleri piyasaya arz edilmesi hedeflenen, piyasaya arz edilen, piyasada bulundurulacak ürünleri; depoda, nakil aracında, iş yeri ve üretim tesisi de dâhil olmak üzere gerekli görülen yerlerde denetleyebilir ve iktisadi işletmecilerden denetime ilişkin gerek duyduğu belge, bilgi ve kayıtları isteyebilir.

(5) Piyasa gözetimi ve denetimleri, il müdürlükleri tarafından hazırlanan yıllık Denetim Programı çerçevesinde, şikâyet denetimleri ise şikâyet/ihbar ile ilgili müracaatların il müdürlüğüne iletildiği tarihten itibaren yedi iş günü içerisinde yapılır. Bu Yönetmelik kapsamına giren konularda bilgi veya şikâyet amaçlı müracaatlar Bakanlık Bilgi Edinme Merkezine veya Bakanlığın ilgili birimlerine; dilekçe ve ıslak imzayla veya elektronik ortamdan ve elektronik imzayla yapılır.

(6) İl müdürlükleri, Denetim Programı dâhilinde, yeterli ölçekte ve sıklıkta, işaret veya belge kontrolü yaparak ve gerektiğinde numune almak suretiyle veya yerinde muayene ve/veya test yoluyla denetler ve bu işlemleri kayıt altına alır.

(7) İl müdürlükleri tarafından Denetim Programı her yıl ocak ayı sonuna kadar Genel Müdürlükte olacak şekilde yılda bir defa Ek-15'te yer alan forma işlenerek gönderilir. Gübre Denetim Programı Bakanlığın internet sitesinde yayımlanır.

(8) Denetimler il müdürlüklerince, Ek-3'te yer alan Gübre Denetçi Kimlik Kartı verilmiş iki denetçi belgesine sahip teknik eleman tarafından yapılır. Ancak yapılan denetimler sonucunda yaptırım kararı verilmiş ürünlere ilişkin toplatma, satış durdurma, yediemine alma, ürünlerin imalatçısına veya ithalatçısına iadesi gibi iş ve işlemler il müdürünün veya ilçe müdürünün görevlendireceği iki teknik eleman tarafından da uygulanabilir.

(9) Denetlenen ürünün test ve/veya muayene sonucunda uygun olmadığının tespiti halinde numune, test veya muayene giderleri ve bunlara ilişkin diğer giderler imalatçı veya ithalatçı tarafından karşılanır.

(10) Piyasaya arz edilen veya piyasada bulundurulacak uygun olmayan bir ürünün internet üzerinden tanıtımı ve satışının yapılması halinde Bakanlık, aracı hizmet sağlayıcıya içeriğin çıkarılması için internet sayfalarındaki iletişim araçları, alan adı, IP adresi ve benzeri kaynaklarla elde edilen bilgiler üzerinden elektronik posta veya diğer iletişim araçları ile bildirimde bulunur. İçeriğin yirmi dört saat içerisinde aracı hizmet sağlayıcı tarafından çıkarılmaması halinde Bakanlık uygun olmayan ürüne ilişkin içeriğe erişimin engellenmesine karar verir ve bu kararı uygulanmak üzere Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumuna bildirir. İnternet sitesinin doğrudan iktisadi işletmeciye ait olması durumunda aynı uygulama yapılır. Bu fıkra kapsamında verilen erişimin engellenmesi kararı içeriğe erişimin engellenmesi (URL ve benzeri) yöntemiyle verilir.

(11) Bakanlık uygun olmayan bir ürünün televizyon veya radyo üzerinden tanıtım ve satışının durdurulması medya hizmet sağlayıcı kuruluştan ister. Medya hizmet sağlayıcı kuruluş, tanıtım ve satışın durdurulması için Bakanlık ile iş birliği yapar. Bakanlık, satışın durdurulması kararını Radyo ve Televizyon Üst Kuruluna bildirir.

(12) Bu Yönetmelikte belirtilen idari yaptırımlar denetimi yapan il müdürlüğünce il müdürü tarafından tesis edilir. İl müdürü bu yetkisini ilçe müdürlerine yazılı olarak devredebilir.

Uygunluk işareti ve belgeleri

MADDE 11 – (1) Uygunluk işareti ve tescil belgesinin, lisans belgesinin, analiz raporlarının ve diğer belgelerin gerçeğe aykırı şekilde düzenlenmesi, kullanılması, tahrif veya taklit edilmesi yasaktır.

(2) Uygunluk işareti, sadece Tarımda Kullanılan Kimyevi Gübrelerle Dair Yönetmelik ekinde yer alan ürünlerde kullanılabilir.

(3) Ürünün uygunluğunu gösteren ibare ve belgeler, teknik düzenlemesinde belirtilen usul ve esaslara uygun olarak düzenlenir ve kullanılır.

(4) Ürüne, uygunluk işareti anlamı ve şekli hakkında üçüncü tarafları yanıltacak başka işaretler veya betimlemeler konulamaz. Diğer her türlü işaret, ürüne ancak uygunluk işaretinin görünebilirliğini, okunabilirliğini ve anlamını bozmayacak şekilde konulabilir.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Lisans ve Tescil Belgesi, Lisans ve Tescil Belgelerinin Yenilenmesi ve İptali,

Dağıtıcılık Belgesi

Lisans belgesi

MADDE 12 – (1) Tarımda Kullanılan Kimyevi Gübrelerle Dair Yönetmelik kapsamındaki ürünleri üreten, ithal eden gerçek ve tüzel kişiler, Ek-8'de yer alan lisans belgesini almak için aşağıdaki belgelerle Genel Müdürlüğe müracaat eder:

a) Ek-5'te yer alan lisans belgesi müracaat formu.

b) Sanayi ve/veya ticaret odasınca düzenlenen kapasite raporunun/ekspertiz raporunun firma tarafından onaylı sureti, sanayi ve/veya ticaret odasınca kapasite raporunun/ekspertiz raporunun düzenlenememesinin belgelenmesi koşuluyla üretim tesisinin bulunduğu il müdürlüğünce düzenlenen Ek-4'te yer alan üretim yeri durum tespit raporu.

c) Müracaat tarihi itibarıyla ilgili meslek odası kaydı.

ç) Fason üretimlerde; il müdürlüğünce onaylı fason üretim sözleşmesi.

d) Harç bedelinin yattığına dair döner sermaye makbuzu veya banka dekontu.

(2) Birinci fıkranın (b), (c) ve (ç) bentlerinde belirtilen belgeler ilgili kurumlardan elektronik ortamdan veri paylaşımı kapsamında temin edilir. Genel Müdürlük tarafından elektronik ortamdan temin edilemeyen bilgi ve belgeler, müracaatta bulunan gerçek ve tüzel kişilerden istenir.

(3) Başvurular dilekçe ve ıslak imzayla veya elektronik ortamdan ve elektronik imzayla yapılır. Başvuruda istenilen bilgi ve belgelerin Genel Müdürlük tarafından elektronik ortamdan temin edilememesi durumunda, bilgi ve belgeler müracaatta bulunan gerçek ve tüzel kişilerden istenir.

(4) Lisans belgesi düzenlenen firmanın üretim yeri bilgisi ilgili il müdürlüğüne bildirilir.

(5) Tarımda Kullanılan Organik, Mineral ve Mikrobiyal Kaynaklı Gübrelerle Dair Yönetmelik kapsamında yer alan ürünlerin lisans belgesi işlemleri, Tarımda Kullanılan Organik, Mineral ve Mikrobiyal Kaynaklı Gübrelerle Dair Yönetmeliğin 11 inci maddesindeki hükümlere göre düzenlenir.

Tescil belgesi

MADDE 13 – (1) Tarımda Kullanılan Kimyevi Gübrelerle Dair Yönetmelik kapsamındaki ürünleri üreten, ithal eden gerçek ve tüzel kişiler, ürünlere Ek-9'da yer alan tescil belgesini almak için aşağıdaki belgelerle Genel Müdürlüğe müracaat eder:

a) Ek-6'da yer alan, firma tarafından onaylı tescil belgesi müracaat formu.

b) Gübre ithal ise ithal edildiği ülkeden temin edilen analiz raporunun/sertifikası, yerli üretim ise yapılacak analiz konusunda akredite olmuş veya bu Yönetmelik gereğince Bakanlık tarafından belirlenen muayene ve analiz kuruluşları veya referans kuruluşlarından birinden düzenlenmiş analiz raporu.

c) Teknik düzenlemeye uygun olarak düzenlenmiş ve piyasaya arz edeceği şekliyle ambalaj ve/veya etiket örneği.

ç) Harç bedelinin yattığına dair döner sermaye makbuzu veya banka dekontu.

(2) Başvurular dilekçe ve ıslak imzayla veya elektronik ortamdan ve elektronik imzayla yapılır. Başvuruda istenilen bilgi ve belgelerin Genel Müdürlük tarafından elektronik ortamdan temin edilememesi durumunda, bilgi ve belgeler müracaatta bulunan gerçek ve tüzel kişilerden istenir.

(3) Tarımda Kullanılan Organik, Mineral ve Mikrobiyal Kaynaklı Gübrelerle Dair Yönetmelik kapsamında yer alan ürünlerin tescil belgesi işlemleri, Tarımda Kullanılan Organik, Mineral ve Mikrobiyal Kaynaklı Gübrelerle Dair Yönetmeliğin 12 nci maddesindeki hükümlere göre düzenlenir.

Lisans ve tescil belgelerinin yenilenmesi ve iptali

MADDE 14 – (1) Tarımda Kullanılan Kimyevi Gübrelerle Dair Yönetmelik kapsamındaki ürünlerin lisans ve tescil belgeleri, süresinin tam bitiminde, bitimine sekiz ay kala ve bitiminden altı ay sonrasına kadar yenilemesi yapılır. Yenilenmemesi durumunda lisans belgesi iptal olur. İptalden sonra yapılan başvuruda, eski lisans numarası veya yeni lisans numarası ile lisans belgesi düzenlenir.

(2) Herhangi bir nedenle faaliyeti son bulan veya faaliyet alanını değiştiren imalatçı ve ithalatçılar lisans ve tescil belgelerinin numaralarını iptal edilmek üzere Genel Müdürlüğe bildirmekle yükümlüdürler.

(3) Lisans ve tescil belgelerinin süresinin bitiminde yenilenmesi için 13 üncü ve bu madde kapsamında Genel Müdürlüğe müracaat edilir.

(4) Lisans ve tescil belgeleri devredilemez, ticari amaçla kullanılamaz ve satılamaz. Bu belgeler 22/12/2016 tarihli ve 6769 sayılı Sınai Mülkiyet Kanunu kapsamında değerlendirilemez. Bu maddeye aykırı hareket edenlerin belgeleri iptal edilir.

(5) İsim, adres ve faaliyet alanı değişen veya son bulanlar, Türkiye Ticaret Sicili Gazetesinin yayımlandığı tarihten itibaren otuz gün içinde lisans belgesinin yeniden düzenlenmesi için değişikliğin işlendiği diğer evraklarla birlikte Bakanlığa başvurur. Piyasa gözetim ve denetim sonucunda veya firma müracaatında lisans belgesinin zamanında yenilenmediği tespit edilmesi halinde lisans belgesi iptal olur ve bu durum firmaya bir yazı ile bildirilir. Firmanın, bu bildirimden sonra lisans belgesi yenilemesine otuz gün içerisinde başvurmaması halinde adına düzenlenmiş tescil belgeleri de iptal edilir.

(6) Lisans ve tescil belgesi iptal edilen, ettirilen veya süresi geçmiş olduğu halde tescil belgesi yenilenmeyen kişilerin piyasaya arz edilmiş ürünlerinin satışına kullanım süresi bitimine kadar izin verilir.

(7) Taklit ve tağşiş edilmiş üründen dolayı lisans belgesi iptal edilen gerçek veya tüzel kişilere üç yıl lisans belgesi düzenlenmez.

(8) Tarımda Kullanılan Organik, Mineral ve Mikrobiyal Kaynaklı Gübrelerle Dair Yönetmelik kapsamında yer alan ürünlerin tescil ve lisans belgesi iptal ve yenileme işlemleri, Tarımda Kullanılan Organik, Mineral ve Mikrobiyal Kaynaklı Gübrelerle Dair Yönetmeliğin 11 inci ve 12 nci maddelerinde yer alan hükümlere göre düzenlenir.

Gübre dağıtıcılık belgesi

MADDE 15 – (1) Bu Yönetmelik kapsamındaki ürünlerin satışını yapmak isteyen gerçek ve tüzel kişiler, her bir satış noktası için Ek-13'te yer alan Gübre Dağıtıcılık Belgesi almak zorundadır.

(2) Gübre Dağıtıcılık Belgesi almak isteyen gerçek veya tüzel kişiler merkezinin bulunduğu il müdürlüğüne, dilekçe ve ıslak imzayla veya elektronik ortamdan ve elektronik imzayla müracaat ederler. Müracaatta;

- a) Vergi dairesi adının,
- b) Gerçek kişiler için vergi numarası/T.C. kimlik numarasının,
- c) Tüzel kişiler için vergi numarasının ve varsa MERSİS numarasının,
- ç) Satış yerinin ve varsa deposunun açık adresinin, beyan edilmesi zorunludur.

(3) Müracaatlar 22 nci madde kapsamında il müdürlüğünce değerlendirilir. Müracaatı uygun görülenlere Gübre Dağıtıcılık Belgesi düzenlenir.

(4) Gübre Dağıtıcılık belgeleri, AA.BBBB.CCCC biçiminde on haneli olarak numaralandırılır. Numaralandırmada;

- a) AA: İl MERNİS kodunu,
- b) BBBB: İlçe MERNİS kodunu,
- c) CCCC: İl müdürlüğü tarafından verilen kod numarasını, ifade eder.

(5) Dağıtıcının il içinde adres değiştirmesi durumunda bu madde hükümlerine göre, il müdürlüğünce yeni adres bilgilerine istinaden Gübre Dağıtıcılık Belgesi yenilenir.

(6) Gübre Dağıtıcılık Belgesi herhangi bir nedenle zayı olması veya okunamayacak ve yanlış anlamalara neden olacak şekilde tahrip olması durumunda, yetki sahibi kişinin söz konusu belgenin yenilenmesi talebiyle, faaliyetin yapıldığı ildeki il müdürlüğüne başvuru yapılması gerekir. Bu durumda il müdürlüğünce dağıtıcılık belgesi yeniden düzenlenir.

(7) Gübre Dağıtıcılık Belgesine sahip olanlar, dağıtıcılık faaliyetinden vazgeçmek istemeleri durumunda, faaliyetin yapıldığı ilin il müdürlüğüne, ekinde daha önce verilmiş olan gübre dağıtıcılık belgesinin aslının yer aldığı bir dilekçe ile müracaat ederler. Gübre Dağıtıcılık Belgesi il müdürlüğünce iptal edilir.

(8) Gübre Dağıtıcılık Belgesine sahip gerçek kişinin ölümü halinde belge sahibi kişinin kanuni mirasçıları veya onlar adına yetkili olanlar, bu durumu en geç bir ay içinde il müdürlüğüne bildirmek zorundadırlar. Dağıtıcılık belgesine sahip gerçek kişinin ölümü halinde Gübre Dağıtıcılık Belgesi iptal edilir.

BEŞİNCİ BÖLÜM

İthalat, Üretim Yerlerinde Aranan Şartlar, Satış Yerlerinde Aranan Şartlar, Uzaktan Erişim Yoluyla Yapılan Satışlar

İthalat

MADDE 16 – (1) Tarımda Kullanılan Kimyevi Gübrelere Dair Yönetmelik ekinde yer alan ürünler için bu Yönetmeliğin Ek-10'unda yer alan ithalat uygunluk yazısı düzenlenir.

(2) Tarımda Kullanılan Kimyevi Gübrelere Dair Yönetmelik ekinde yer alan ürünlerden Amonyum Nitrat, Kalsiyum Amonyum Nitrat, Potasyum Nitrat ve Sodyum Nitrat ürünlerinin ithalat uygunluk yazısı için Genel Müdürlüğe, diğer ürünlerin ithalat uygunluk yazısı için firma merkezinin bulunduğu il müdürlüğüne aşağıdaki belgelerle başvuru yapılır:

- a) BÜGEM/İl müdürlüklerine yapılacak başvurular için Ek-7'de yer alan başvuru dilekçesi.
- b) Tarımsal amaçlı ithalatlarda başvuru tarihi itibarıyla son altı ay içerisinde düzenlenmiş, ürüne ait analiz raporunun/sertifikasının aslı veya ithalatçı firma tarafından onaylı sureti.
- c) Faturanın/proforma faturanın aslı veya ithalatçı firma tarafından onaylanmış sureti.
- ç) İlgili döner sermaye hesabına yatırılan ücret dekontunun aslı veya ithalatçı firma tarafından onaylanmış sureti.

(3) Tarımda Kullanılan Organik, Mineral ve Mikrobiyal Kaynaklı Gübrelere Dair Yönetmelik kapsamında yer alan ürünlerin ithalatına ilişkin işlemler hususunda söz konusu Yönetmelik hükümleri esastır.

(4) Tarımda Kullanılan Organik, Mineral ve Mikrobiyal Kaynaklı Gübrelere Dair Yönetmelik kapsamında yer alan ürünler için mikrobiyal gübreler hariç bu Yönetmelik kapsamında yer alan ürünlerin sanayinin çeşitli dallarında kullanılmak üzere veya laboratuvar, deneme, gösteri amaçlı veya elli kilogram/litrenin altında olan ithalatlarında Türk Standardları Enstitüsü analizi aranmadan uygunluk yazısı yerine geçerli olmak üzere bir yazı düzenlenir.

(5) Başvurular dilekçe ve ıslak imzayla veya elektronik ortamdan ve elektronik imzayla yapılır. Başvuruda istenilen bilgi ve belgelerin Genel Müdürlük tarafından elektronik ortamdan temin edilememesi durumunda, bilgi ve belgeler müracaatta bulunan gerçek ve tüzel kişilerden istenir.

Üretim yerlerinde aranan şartlar

MADDE 17 – (1) Tarımda Kullanılan Kimyevi Gübrelere Dair Yönetmelik ekinde yer alan ürünler için üretim yerlerinde aranan şartlar aşağıda belirtilmiştir.

a) İmalatçılar teknik sorumlu olarak ziraat mühendisi ve/veya kimya mühendisi ve/veya kimyager çalıştırmak ve çalıştırdıklarını belgelemekle yükümlüdür. İmalatçının bu vasıflardan birini taşıması halinde bu şart aranmaz.

b) Gayri Sıhhi Müessese Ruhsatını veya İş yeri Açma ve Çalışma Belgesi veya üretim tesisi organize sanayi bölgesinde ise (GSM) ve/veya organize sanayi bölgesi (OSB) tarafından düzenlenen yazı veya teknoloji geliştirme bölgesinde ise Sanayi ve Teknoloji Bakanlığınca verilen izin aslı veya firma tarafından onaylı sureti, belirtilen belgelerden bir tanesine sahip olmak.

c) Mevzuatın gerektirdiği hallerde iş güvenliği ve sağlığı belgesi aranır.

(2) Bünyesinde %28'den fazla azot içeren amonyum nitrat gübresini hammadde olarak kullanan üretim yeri depolarında aranan ilave şartlar aşağıda belirtilmiştir.

a) Torbalı gübre yığın yüksekliği kiriş, saçak veya aydınlatma teçhizatından en az bir metre aşağıda olur. Ayrıca acil durumlarda yardım sağlanmasına yönelik olarak yığınların arasında en az bir metre geçiş mesafesi bulunur.

b) Bu tür gübrelerin depolandığı yerlerde köpüklü yangın söndürme tertibatı bulundurulur.

c) Elektrik panosu ve ateş kaynaklarından uzak olacak şekilde konumlandırılır.

ç) Yığın büyüklüğü en fazla 5 ton olur, depolanan miktar beş tondan fazla ise beş tonluk yığınlar ayrılır ve her bir yığın arasında en az 1,5 metre yürüme yolu bulundurulur.

d) Gübrelerin kanalizasyon ve su kanallarına karışmaması için gerekli tedbirler alınır.

e) Sigara içilmez levhaları kolayca görülebilecek yerlere asılır.

(3) Üretim tesislerinde işyerinin gübre üretim faaliyetinde bulunduğu anlaşıldığını sağlayan üzerinde imalatçının adını, unvanını ve iletişim bilgilerini içeren en az 50x100 cm büyüklüğünde görünür ve okunabilir reklam/tanıtım tabelası bulundurulur.

(4) Bu Yönetmelik kapsamındaki ürünler için, ürünlerin özelliklerine göre üretim yerleri kapalı alan içinde yer alır.

(5) Tarımda Kullanılan Organik, Mineral ve Mikrobiyal Kaynaklı Gübrelere Dair Yönetmelik kapsamında yer alan ürünler için üretim yerinde aranan şartlarda Tarımda Kullanılan Organik, Mineral ve Mikrobiyal Kaynaklı Gübrelere Dair Yönetmeliğin 7 nci maddesindeki hükümler esastır.

Satış yerlerinde aranan şartlar

MADDE 18 – (1) Bu Yönetmelik kapsamındaki ürünlerin satış yerlerinde aranan şartlar aşağıda belirtilmiştir.

a) Satış yerlerinde teknik düzenleme çerçevesinde kamera sistemi kurulur.

b) Satış yerlerinde yangın söndürme tertibatı bulundurulur ve elektrik tesisatı yönünden yangına karşı korunma tedbirleri alınır.

c) Satış yerleri üstü kapalı nem almayan kuru, yağmur ve güneşin etkilerinden korunmuş, temiz, gerektiğinde ısıtma, soğutma ve havalandırma imkânına sahip alanlar olarak düzenlenir.

ç) Sigara içilmeyeceğine dair levhalar kolayca görülebilecek yerlerde asılır.

d) Pencereler, yağma yüksekliğinin üzerinde ve muntazam havalandırma sağlayacak şekilde olur.

e) Yığın yüksekliği altta kalan ambalajlardaki ürünlerin fiziksel özelliklerini bozmayacak şekilde düzenlenir.

f) Ürünler, gıda maddeleri ile birlikte satılamaz. Yem ve tohum ile beraber satılması halinde ise birbirlerini etkilemeyecek şekilde ayrılır.

g) Satış yerlerinde döküntü, akıntı ve sızıntı yapan ambalajlar bulundurulmaz.

ğ) Gübre Dağıtıcılık Belgesi, satış yerinde herkesin görebileceği şekilde asılır.

h) Satış yerleri, giriş kapısı apartman girişinden farklı olan giriş katları hariç olmak üzere, apartman katlarında olamaz.

ı) Bünyesinde %28'den fazla azot içeren amonyum nitrat gübresinin depolama şartları 17 nci maddenin ikinci fıkrasına uygun olmak zorundadır.

Uzaktan erişim yoluyla yapılan satışlar

MADDE 19 – (1) İktisadi işletmeler, bu Yönetmelik kapsamındaki ürünleri kendi internet sitesi üzerinden veya aracı hizmet sağlayıcı kullanarak satış yapmaları durumunda aşağıdaki şartları yerine getirmek zorundadır.

a) İnternet satışlarında satışı yapılan ürüne ait tescil ve lisans belgesi ile ürünün tedarikçisine ait lisans ve dağıtıcı belge numaraları ürün tanıtımında yer alır ve ürün tanıtımında onaylı etiket bilgilerinin dışında herhangi bir bilgi bulundurulmaz.

b) Satışlarda 7223 sayılı Kanunun 12 nci maddesinin ikinci fıkrası kapsamında ve teknik düzenleme çerçevesinde ürünün takibinin/izlenebilirliğinin sağlanmasına ilişkin gereklilikler yerine getirilir.

c) Bakanlıkça satışına izin verilmeyen, satışı durdurulan hiçbir ürün satılamaz.

ç) Bakanlıkça uygunsuz bulunan ürünlere ilişkin 10 uncu madde hükümleri uygulanır; uygunsuz bulunan ürünün, uygunsuzluk giderilinceye kadar satışı, tanıtımı her türlü internet, görsel basın ve yayım yoluyla yapılamaz.

ALTINCI BÖLÜM

İdari Para Cezaları ve Diğer İdari Yaptırımlar

İdari para cezaları

MADDE 20 – (1) Bu Yönetmeliğin;

a) 6 ncı maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi ile 7 nci maddesinin birinci fıkrasının (a) bendine aykırı hareket edenlere 7223 sayılı Kanunun 20 nci maddesinin birinci fıkrasının (b) bendine göre,

b) 6 ncı maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi, 7 nci maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi ile 11 inci maddesinin birinci fıkrasına aykırı hareket edenlere, 7223 sayılı Kanunun 20 nci maddesinin birinci fıkrasının (c) bendine göre,

c) 6 ncı maddesinin birinci fıkrasının (ç), (d), (g), (h) ve (i) bentleri, 7 nci maddesinin birinci fıkrasının (c), (d), (f), (g), (ğ) ve (i) bentleri, 8 inci maddesinin birinci fıkrasının (c) bendi ile 11 inci maddesinin ikinci, üçüncü ve dördüncü fıkralarına aykırı hareket edenlere, 7223 sayılı Kanunun 20 nci maddesinin birinci fıkrasının (ç) bendine göre,

ç) 6 ncı maddesinin birinci fıkrasının (c), (e), (f), (ğ) ve (i) bentleri, 7 nci maddesinin birinci fıkrasının (ç), (e), (h) ve (i) bentleri ile 8 inci maddesinin birinci fıkrasının (a), (b), (ç) ve (d) bentlerine aykırı hareket edenlere, 7223 sayılı Kanunun 20 nci maddesinin birinci fıkrasının (e) bendine göre,

idari para cezası uygulanır.

(2) Bakanlığın denetimle görevli çalışanlarının görevlerini yapmalarına engel olanlara 7223 sayılı Kanunun 20 nci maddesinin ikinci fıkrasına göre idari para cezası uygulanır.

(3) 10 uncu maddenin onuncu ve onbirinci fıkralarına aykırı hareket edenlere 7223 sayılı Kanunun 20 nci maddesinin beşinci fıkrasına göre idari para cezası uygulanır.

(4) 6 ncı maddenin ikinci fıkrasına ve 7 nci maddenin ikinci fıkrasına aykırı hareket edenlere 7223 sayılı Kanunun 20 nci maddesinin altıncı fıkrasına göre toplam numune bedelinin beş katına kadar idari para cezası uygulanır.

(5) Birinci fıkranın (b), (c) ve (ç) bentlerinde belirtilen aykırılık hallerinde, 7223 sayılı Kanunun 20 nci maddesinin yedinci fıkrasına göre aynı fiil nedeniyle birinci fıkranın (a) bendi uygulanmaz.

(6) Birinci, ikinci ve üçüncü fıkralarda belirtilen idari para cezaları, bu cezalara konu uygunsuzluğun iki yıl içinde tekrarı halinde, 7223 sayılı Kanunun 20 nci maddesinin sekizinci fıkrasına göre her tekrar için bir önceki idari para cezasının iki katı uygulanır.

(7) 6 ncı maddenin birinci fıkrasının (n) bendine ve 7 nci maddesinin birinci fıkrasının (n) bendine aykırı hareket edenlere, 7223 sayılı Kanunun 20 nci maddesinin birinci fıkrasının (a) bendine göre idari para cezası uygulanır.

(8) İdari para cezası kararı Ek-17'de yer alan örneğe uygun olarak düzenlenir.

Diğer idari yaptırımlar

MADDE 21 – (1) 17 nci maddede belirtilen hususlardan herhangi birine aykırı davrandığı tespit edilen imalatçı veya ithalatçı ve 18 inci maddede belirtilen hususlardan herhangi birine aykırı davrandığı tespit edilen dağıtıcı hakkında denetim elemanlarınca tutanak düzenlenir ve denetlenen iktisadi işletmeci il müdürlüğünce yazılı olarak uyarılır. Uyarıya konu olan eksikliklerin düzeltilmesi için süre verilir. Bu süre imalatçılar veya ithalatçılar için uyarıya esas olan hususun özelliğine göre en fazla altı ay olmak üzere bir ay ile altı ay arasında, ithalatçılar ve dağıtıcılar için en fazla bir ay olarak uygulanır. Uyarıya konu olan eksikliklerin giderilmemesi halinde;

a) İmalatçıların ve ithalatçıların lisans ve tescil belgelerinin iptalinin sağlanması için Genel Müdürlüğe bildirilir.

b) Dağıtıcıların gübre dağıtıcılık belgesi il müdürlüğünce iptal edilir.

(2) 6 ncı maddenin birinci fıkrasının (b), (e), (f), (ğ) ve (m) bentlerine, 7 nci maddenin birinci fıkrasının (b), (ç), (e) ve (m) bentlerine, 8 inci maddesinin birinci fıkrasının (f), (g) ve (ğ) bentlerine aykırı davrandığı tespit edilen imalatçıların üretimi, dağıtıcıların ve ithalatçıların ise satışı tutanak düzenlenerek geçici olarak durdurulur ve il müdürlüğünce yazılı olarak uyarılır. Uyarıya konu olan eksikliklerin düzeltilmesi için en fazla otuz gün süre verilir. Üretimin veya satışın durdurulmasına neden olan hususların düzeltilmesi halinde üretime veya satışa izin verilir. Bu süre sonunda eksikliklerin giderilmemesi halinde imalatçıların ve ithalatçıların lisans ve tescil belgelerinin iptalinin sağlanması hususu Genel Müdürlüğe bildirilir. Dağıtıcıların ise il müdürlüğünce gübre dağıtıcılık belgesi iptal edilir.

(3) 6 ncı maddenin birinci fıkrasının (n) bendine, 7 nci maddenin birinci fıkrasının (n) bendine ve 8 inci maddenin birinci fıkrasının (i) bendine aykırılığın tespiti halinde ürünler yedime alınır. Sorumlular hakkında Cumhuriyet Başsavcılığına suç duyurusunda bulunulur. Aynı takvim yılı içerisinde aynı hususun tekrarı nedeniyle ikinci kez idari yaptırım uygulanması gerektiren hallerde il müdürlüğünce dağıtıcının dağıtıcılık belgesi, Genel Müdürlükçe imalatçı veya ithalatçının lisans belgesi ve tescil belgeleri iptal edilir.

(4) 8 inci maddenin birinci fıkrasının (i), (l) ve (m) bendine aykırılığın tespiti halinde ürünler yedime alınır. Dağıtıcı il müdürlüğünce yazılı olarak uyarılır. Uyarıya konu olan eksikliklerin düzeltilmesi için en fazla otuz gün süre verilir. Aynı takvim yılı içerisinde aynı hususun tekrarı halinde il müdürlüğünce gübre dağıtıcılık belgesi iptal edilir.

(5) Dağıtıcının, il veya ilçe müdürlüğüne bilgi vermeden adres değişikliği yapıldığının veya faaliyetin sonlandırıldığının tespit edilmesi halinde il müdürlüğünce dağıtıcılık belgesi iptal edilir. Bir yıl sonra şartları taşımaları halinde yeniden düzenlenir.

(6) Gübre Denetçilerinin görevlerini yapmalarına engel olan, denetim esnasında denetim görevlilerinin yapacağı kontrolü sözlü veya fiili olarak yapılacak hareketlerle engelleyen dağıtıcıların il müdürlüğünce dağıtıcılık belgesi, imalatçı veya ithalatçıların Genel Müdürlükçe lisans ve tescil belgesi/belgeleri iptal edilir ve bu kişiler hakkında il veya ilçe müdürlüklerince savcılığa suç duyurusunda bulunulur. Bir yıl sonra şartları taşımaları ve başvuru yapmaları halinde lisans ve tescil belgesi/belgeleri yeniden düzenlenir.

(7) 24 üncü maddenin birinci fıkrasının (b), (c), (ç), (d), (e) ve (f) bentlerinden herhangi birine aykırı hususların tespiti halinde satışa sunulan ürünlerin satışları durdurulur ve ürünler tutanakla denetlenen işyerine yediemin olarak teslim edilir. Ambalajları üzerindeki uygunsuzluğun giderilmesi için otuz gün süre verilerek firma yazılı olarak uyarılır. Uygunsuzluk giderilene kadar satışına izin verilmez. Süresi içerisinde düzeltilmeyen ürünlerin tedarikçisine iadesi

sağlanır. İmalatçı veya ithalatçıya 7223 sayılı Kanunun 20 nci maddesinin birinci fıkrasının (b) bendine göre, idari para cezası uygulanır.

(8) Yediemin işlemlerinde Ek-19'da yer alan tutanak düzenlenir.

YEDİNCİ BÖLÜM

Denetçilerin Görev, Yetki ve Sorumlulukları

Denetçilerin görev, yetki ve sorumlulukları

MADDE 22 – (1) Denetçinin görev ve yetkileri ile sorumlulukları aşağıda belirtilmiştir.

- a) Kendisini kimliğini ibraz ederek tanıtmak ve iktisadi işletme yetkilisine denetimin amacı konusunda bilgi vermek.
- b) İktisadi işletmelerin ticari sır olabilecek ekonomik, sınai ve ticari hal ve gidişatı hakkında elde ettikleri her türlü bilgiyi, mevzuat uyarınca açıklanması gerekmedikçe, gizli tutmak.
- c) Piyasa gözetimi ve denetimi görevini, mevzuata uygun ve tarafsız olarak yürütmek.
- ç) Görev alanına giren ürünlerin işaret, etiket ve belge kontrollerini yapmak ve gerektiğinde ürünlerden numune almak.
- d) Denetim faaliyeti sırasında, ilgililerin cezai sorumluluk gerektiren eylemleri saptadığında, gerekli işlemleri yaparak, durumu ilgili makamlara iletmek.
- e) Görev alanına giren konularla ilgili inceleme ve araştırma yapmak.
- f) Denetime konu ürünlerle ilgili gerekli bilgi, belge veya dosyayı denetim yaptıkları iktisadi işletmelerden istemek ve gerektiğinde muhafaza etmek.
- g) Gerektiğinde fabrika, depo ve ambar ve benzeri yerlerde inceleme yapmak, yetkili ve ilgililerden gerekli bilgi ve yardımı talep etmek.
- ğ) İktisadi işletmelerin piyasa gözetimi ve denetimi faaliyetini engellemesi durumunda, güvenlik güçlerinden yardım istemek ve onların nezaretinde denetim yapmak.
- h) Piyasa gözetimi ve denetimi sırasında işin niteliğine göre, gerekli gördüğü durumlarda, ilgili Genel Müdürlük veya il müdürlüğü onayıyla, refakat etmek üzere uzman kişileri davet etmek, bunların görüş ve önerilerinden yararlanmak.
- ı) Denetimin her aşamasında risk değerlendirmesi yapmak suretiyle risk derecesine göre, kontrol yapılınca kadar, ürünlerin satışını geçici olarak durdurmak, il müdürlüğünü bilgilendirmek.
- i) Denetimle ilgili nihai karar tutanak ve raporlarını hazırlamak ve ilgili mercilere sunmak, denetim işlem ve sürecine dair tüm bilgi ve belgeleri düzenli biçimde dosyalayıp saklamak.

SEKİZİNCİ BÖLÜM

Denetimde Yapılacak İşler

Ürün denetimi

MADDE 23 – (1) Ürün denetiminde yapılacak iş ve işlemler aşağıda belirtilmiştir.

- a) Etiket, barkod, belge ve teknik düzenleme çerçevesinde ürünün takibinin/izlenebilirliğinin kontrolü.
- b) Ambalaj işaretlemelerinin kontrolü için ambalaj veya etiket örneğinin alınması.
- c) Ürün kontrolü için numunelerinin alınması.
- ç) Ürün numunelerinin muayene ve analizlerinin yaptırılması.
- d) Muayene ve analiz sonuçlarının rapor ettirilmesi.
- e) Ürüne ilişkin izlenebilirlik veya takip sistemi kayıtlarının kontrol etmek.

Etiket kontrolü

MADDE 24 – (1) Etiket kontrolü esasları aşağıda belirtilmiştir.

- a) Dağıtıcılar, kullanım süresi geçmiş ve Türkçe etiketlendirme yapılmamış ürünleri satamaz.
 - b) Bir ürünün tanıtılması amacı ile hazırlanan ve/veya yayımlanan her türlü reklam ve tanıtım dokümanı, ürünün onaylı etiketindeki bilgilerden farklı ve gübrelerin genel işlevinin dışında tüketiciyi yanıltıcı bilgi ve tarif içeremez.
 - c) Tarımda Kullanılan Kimyevi Gübrelere Dair Yönetmelik kapsamında yer alan ürünlerin etiketinde organik gübreleri çağrıştıracı ifadeler bulunamaz.
 - ç) Etiket üzerinde “Bitki Koruma ve Bitki Gelişim Düzenleyicisi” ifadesi bulunamaz.
 - d) İmalatçılar ve ithalatçılar üzerinde tescil numarası, lisans numarası ve teknik düzenleme çerçevesinde barkodu yer almayan ambalajlarla piyasaya ürün arz edemezler.
 - e) İmalatçılar ve ithalatçılar, ürün ambalajlarının uyarılar bölümünde “Toprak ve/veya yaprak analizi yaptırılarak gübre kullanılması tavsiye edilir” ve “Çocuklardan Uzak Tutunuz” ibarelerine yer verirler.
 - f) İmalatçılar ve ithalatçılar, tescil belgesi ve onaylı etiket örneği bilgileriyle uyumlu olmayan ambalaj veya etiketle piyasaya ürün arz edemez.
- (2) Birinci fıkranın (f) bendinde belirtilen hususlardan, kullanıcıyı yanıltıcı ve haksız rekabete neden olmayan, baskı ve alfabetik hatalardan kaynaklanan etiket bilgileri farklılıklarının tespiti halinde ürün satışı durdurularak, öncelikle etiket bilgilerinin düzeltilmesi için on beş gün süre verilerek imalatçı veya ithalatçı uyarılır. Farklılıkların düzeltilmemesi halinde birinci fıkranın (f) bendi için uygulanan idari yaptırımlar uygulanır.

Numune alma

MADDE 25 – (1) Denetimlerde numuneler; depodan, nakil aracından, satış yeri ve üretim tesisi de dâhil olmak üzere gerekli görülen yerlerden alınır.

(2) Şikâyet denetimlerinde numuneler; şikâyet konu olan ürünlerin piyasaya arz edildiği yerden veya aynı parti ürünün bulunduğu yerden alınır.

(3) Ürün ambalajı üzerindeki bilgilerin teknik düzenlemesine uygunluğu kontrol edildikten sonra numune alınır.

Numune alma metodu

MADDE 26 – (1) Bu Yönetmelik kapsamındaki ürünlerden numuneler, Ek-1'de yer alan Gübrelerin Denetimi İçin Numune Alma Metoduna göre alınır.

(2) Denetim için alınan numunelere bedel ödenmez. Numune alınan ürünün bedelini, dağıtıcının imalatçıdan veya ithalatçıdan tazmin edebilmesi amacıyla Ek-11'de yer alan tutanak düzenlenerek denetlenen işyerine verilir.

Numune alınmasında düzenlenecek belgeler ve uygulamaya ilişkin esaslar

MADDE 27 – (1) Numune alınmasında düzenlenecek belgeler ve uygulamaya ilişkin esaslar aşağıda belirtilmiştir.

a) Aynı parti/seri/şarj numaralı ürünlerden numune alınır. Parti/seri/şarj numarası farklı olan ürünlerden numune alınmaz.

b) Ek-1'de yer alan "Gübrelerin Denetimi İçin Numune Alma Metoduna" göre üç adet olacak şekilde numune oluşturulur.

c) Numune alınan ürün ambalajların üzerine Ek-14'te yer alan numune alındı etiketi yapıştırılır.

ç) Numune kapları veya torbaları, ayrı bir torbanın içine konularak ağızları bağlanır.

d) Numune alınırken Ek-11 belgesinin üç nüshasına firma adı, ürün adı, lisans numarası, parti/seri/şarj numarası veya teknik düzenleme çerçevesinde barkod numarası yazılmamak şartıyla her bir numune için ayrı ayrı düzenlenir ve işyeri yetkilisi ile denetim elemanlarınca imzalanır, ancak denetlenen işyeri tarafından kaşelenmez. Hepsine kod verilir.

e) Kodlu olarak düzenlenen Ek-11, bilgileri dışarıdan okunacak şekilde her numune torbası içine yerleştirilir. Numune torbalarının ağızı bağlanır ve mühürlenir veya klipsle kapatılır.

f) Ayrıca numune alındığını belgelemek amacıyla iki nüsha olmak üzere il müdürlüğünde kalacak nüshada aynı kod numarası verilir ve numune alınan işyerinde kalacak nüshada ise kod verilmeden ürünle ilgili tüm ayrıntıları içeren Ek-11 düzenlenir, numune alınan yerin yetkilisi ile denetim elemanlarınca imzalanır, kaşelenir.

g) Numunelerin bir adedi analiz kuruluşuna gönderilir. Bir adedi numune alınan yere yediemin olarak teslim edilir. Bir adedi de il müdürlüğüne saklanır.

ğ) Analiz sonucuna itiraz edilmesi halinde öncelikli olarak numune alınan yerde bırakılan örnek numune referans kuruluşa gönderilir. İl müdürlüğünde kalan bir adet numune yedek olarak makul bir süre bekletilir ancak bu süre 6 ayı aşamaz.

h) Numune sonuçlarının değerlendirilmesinde kullanılmak üzere denetim elemanlarınca belgelerden bir dosya oluşturulur.

(2) Alınan numunelerin herhangi bir sebepten dolayı zayi olması durumunda, zayi gerekçesi tutanağa yazılarak aynı partiden olmak koşuluyla yeniden numune alınır.

Numunelerin analize gönderilmesi

MADDE 28 – (1) Analize gönderilen numunenin hangi firmaya ait olduğunu belirten tanımlayıcı herhangi bir bilgiye yer verilmez.

(2) Analiz kuruluşuna gönderilecek numuneler, yedi iş günü içerisinde Bakanlığın protokol yaptığı analiz kuruluşlarından birisine numune kod numarası kullanılmak suretiyle ürün etiketinde beyan edilen içerikleri ve ilgili teknik düzenlemeye göre istenilen analizleri içeren resmî yazı ekinde gönderilir.

Muayene ve analiz işleri

MADDE 29 – (1) Muayene ve analizi yapacak kuruluşça; piyasa veya şikâyet denetimini yapan il müdürlüğü tarafından gönderilen temsili numunenin bulunduğu mühürlü torba açılarak, gerekli muayene ve analizler, Ek-2'de yer alan Gübrelerin Analizi İçin Öngörülen Metotlar ve Tarımda Kullanılan Organik, Mineral ve Mikrobiyal Kaynaklı Gübrelere Dair Yönetmelik ekinde belirtilen analiz metotları kullanılarak yapılır.

(2) Numunelerinin analizlerinde; gübrenin teknik düzenlemeye uygun olup olmadığına, teknik düzenlemesi bulunmayan gübrelere Türk Standardına veya Türk Standardına denk AB veya uluslararası standartlar dikkate alınıp uygun metotlar kullanılarak özelliklere, ambalaj muayenelerinde ise işaretlemelere bakılır.

(3) Şikâyet konu olan ürünlerin muayene ve analizleri, il müdürlüğünün yazılı bildirimi üzerine öncelikle yapılır.

(4) Muayene ve analizler, numunelerin muayene ve analiz yapacak kuruluşa tesliminden itibaren en geç otuz gün içinde sonuçlandırılır. Sağlık parametreleri ise teslimden itibaren doksan gün içinde sonuçlandırılır.

(5) Muayene ve analizlerin yapılamaması veya gecikmesi halinde, durum sebepleri ile birlikte on gün içinde, muayeneyi ve/veya analizi yapacak kuruluş tarafından ilgili il müdürlüğüne yazılı olarak bildirilir.

Analiz kuruluşları ile referans kuruluşlar

MADDE 30 – (1) Ürünlerin analizini yapacak kuruluşlarla, bu kuruluşların yaptığı muayene ve analiz sonuçlarına itiraz halinde, incelemeleri yapacak olan referans kuruluşlar, her yıl Uygunluk Değerlendirme Kuruluşları ve Onaylanmış Kuruluşlar Yönetmeliğinde belirtilen şartları taşıyan kuruluşlar arasında Bakanlıkça belirlenir ve uygun görülenlerle protokol yapılır.

(2) Protokol yapılan kuruluşların adları, Bakanlık tarafından yayımlanır.

(3) Uygunluk Değerlendirme Kuruluşları ve Onaylanmış Kuruluşlar Yönetmeliğinin 5 inci maddesinin onuncu fıkrası çerçevesinde akredite edilmiş bir uygunluk değerlendirme kuruluşundan alınmış uygunluğu gösteren belgeler ile test raporlarının sunulması halinde, Bakanlıkça bu belge ve raporlar dikkate alınır. Ülkemizde veya karşılıklılık ilkesi saklı kalmak kaydıyla Avrupa Birliği üyesi bir ülkede yerleşik bir uygunluk değerlendirme kuruluşunca verilmiş belgeler ve test raporları, kuruluşun yeterliliğine ilişkin gerekçelerle reddedilemez.

Muayene ve analiz ücretleri

MADDE 31 – (1) Piyasa ve şikâyet denetimleriyle ilgili olarak, denetim sırasında alınan numunelerin muayene ve analizi yapan kuruluşa gönderilme ücretleri ile muayene ve analiz ücretlerinin ödenmesi aşağıdaki esaslara göre yapılır.

a) Piyasa denetimi esnasında alınan numunelerin analizi sonucunda, gübrenin ilgili teknik düzenlemeye veya standartlara uygun olmadığına tespiti halinde, analiz ve muayene ücretleri imalatçı veya ithalatçı tarafından ödenir. Ödeme işleminde il müdürlüğüne Ek-18’de yer alan analiz ücreti tahsil fişi düzenlenir. İtiraz halinde söz konusu ücretin tahsili için referans kuruluşun analiz sonucu beklenir. Ancak Cumhuriyet savcılığı ve mahkemelerce istenilen analiz raporları veya şikâyet denetimlerinde soruşturma neticesinde ürünün imalatçısının tespit edilmemesi durumunda yaptırılan analiz raporu ücretleri il müdürlükleri tarafından ödenir.

b) Muayene ve analiz ücretleri ile denetim sonuçlarına itiraz halinde gidilecek referans kuruluşlarının ücretleri her yıl şubat ayı sonuna kadar Bakanlıkça belirlenir.

c) Bakanlıkça belirlenen ücretler ödemelerde esas alınır. Bu giderlerin imalatçı, ithalatçı veya dağıtıcıdan tahsilini gerektiren hallerde 21/7/1953 tarihli ve 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun hükümleri uygulanır.

ç) Bakanlıkça analiz ücretlerinin ödeneceğine dair protokol/sözleşme yapılmış kurum ve/veya kuruluşlarca da analiz ücretleri ödenebilir.

Muayene ve analiz sonuçları

MADDE 32 – (1) 30 uncu maddeye göre belirlenen analiz kuruluşları, analiz ve/veya muayene sonuçlarını; ilgisine göre, Ek-2 ile Tarımda Kullanılan Organik, Mineral ve Mikrobiyal Kaynaklı Gübrelerle Dair Yönetmelikte belirtilen analiz metodlarını kullanarak, teknik düzenlemesi olmayan gübrelerde ise kullanılan analiz metodlarının adlarını da Ek-16’da yer alan ve üç nüsha olarak düzenlenmesi gereken Ürün Muayene ve Analiz Raporunda belirtirler.

Muayene ve analiz sonuçlarının gönderilmesi

MADDE 33 – (1) Analiz kuruluşu ile referans analiz kuruluşları; düzenledikleri gübre muayene ve analiz raporlarının aslını ilgili il müdürlüğüne gönderirler. Raporun bir nüshasını da arşivlerinde muhafaza ederler. Raporlarda, analiz sonucunda bulunan değerlerin ilgili teknik düzenlemeye uygun olup olmadığı mutlaka belirtilir.

Muayene ve analiz sonuçlarının tebliğ edilmesi

MADDE 34 – (1) Analiz kuruluşlarından alınan, gübre muayene ve analiz raporlarındaki değerler, teknik özellikler ve tolerans değerleri açısından, ilgili il müdürlüğü tarafından değerlendirilir. İlk analiz raporunun ürüne ait teknik düzenlemeye uygun olmaması halinde, geçici olarak satışı durdurulur ve ürün yedimeine alınarak Bakanlığa bildirilir. Muayene ve analiz raporları en geç bir hafta içerisinde, ilgili imalatçı veya ithalatçının merkez adresine ivedi ibaresi ile tebliğ edilir ve dağıtıcı kuruluşa bilgi verilir. İtiraz süresinin dolması beklenir, sürenin bitiminde itiraz edilmediği takdirde, ilk analiz sonucuna göre yaptırım uygulanır. Ürünlerin teknik düzenlemeye uygun hale getirilmesi veya piyasadan geri çekilmesi için tebliğ tarihinden itibaren otuz gün süre verilerek imalatçı veya ithalatçıya ve Bakanlığa bildirilir.

Muayene ve analiz sonuçlarına itiraz

MADDE 35 – (1) İmalatçı veya ithalatçı, muayene ve analiz sonuçlarını bildiren yazı eline geçtiği tarihten itibaren, yedi iş günü içinde, itiraza konu olan parametrelerin analiz ücretlerini bildirilen banka hesap numarasına yatırdığını gösteren banka dekontu ile birlikte ilgili il müdürlüğüne itiraz etme hakkına sahiptir.

(2) Muayene ve analiz sonuçlarına itirazla ilgili usul ve esaslar aşağıda belirtilmiştir.

a) İl müdürlüğü, itiraza konu olan ürüne ait iktisadi işletmecide bulunan şahit numuneyi, tutanak düzenleyerek almak üzere denetçileri görevlendirir. Denetçi, alınan bu şahit numune ile il müdürlüğünde muhafaza edilen şahit numuneyi bir ambalaja koyarak ağzını mühürler.

b) İtiraz yazısı ile birlikte banka dekontunu alan il müdürlüğü, itiraza konu olan özellikleri belirten yazı ekinde şahit numuneleri referans kuruluşa gönderir. İl müdürlüğü bu işlemleri yedi iş günü içinde tamamlar.

c) Referans kuruluş; aldığı şahit numunelerden birini saklar ve diğerini itiraza konu olan özelliklerin analizlerinde kullanır. Sağlık parametreleri hariç olmak üzere, analizleri en geç otuz gün içinde yapar, analiz sonuçlarını

içeren üç nüsha rapor düzenler ve raporun aslı ile birlikte ikinci nüshasını ilgili il müdürlüğüne gönderir, bir nüshasını da kendi arşivinde saklar.

c) Referans kuruluş, herhangi bir nedenle analizleri yapamayacaksa, durumu on gün içinde ilgili il müdürlüğüne yazılı olarak bildirir.

d) İl müdürlüğü, referans kuruluşun analiz sonuçlarını ve uygulanacak yaptırımları denetlenen imalatçıya, ithalatçıya veya dağıtıcıya yazılı olarak bildirir.

e) Referans kuruluş tarafından yapılan analiz sonuçlarına itiraz edilemez.

Ağır metal ve patojen içeriği uygun olmayan ürünler ile ilgili yapılacak işlemler

MADDE 36 – (1) Ürünlerin, ilgili teknik düzenlemeye uygunluğu belgelenmiş olsa dahi, piyasa gözetimi ve denetimi çerçevesinde yapılan kontroller sonucunda ağır metal ve patojen içeriğinin uygun olmadığının tespit edilmesi halinde aşağıda yer alan işlemler yapılır.

a) İmalatçı veya ithalatçı tarafından, ağır metal ve patojen içeriği uygun olmayan ürünün bertarafı veya kullanılmayacak hale getirilmesi sağlanır.

b) İmalatçı veya ithalatçı ağır metal ve patojen içeriğinin uygun olmayan ürünün bertarafı veya kullanılmayacak hale getirilmesini il müdürlüğünün bilgisi dâhilinde yapar.

Uygunsuz ürünlerin iadesi, bertarafı ve komisyon oluşumu

MADDE 37 – (1) Yapılan analiz sonucu hazırlanan gübre analiz raporlarına göre bitki besin maddesi ve ürüne ait diğer parametreler bakımından ilgili teknik mevzuata göre uygunsuz bulunan ürünler öncelikli olarak ilgili teknik düzenlemeye uygun hale getirilmesi için imalatçı veya ithalatçıya iade edilir.

(2) Ağır metal ve patojen içeriği uygun olmayan ürünler ile mahkeme kararları gereği bertarafı istenen taklit ve tağşiş yapılan ürünler ve/veya il müdürlüğünce yapılan piyasa gözetimi ve denetimi sonucunda taklit ve tağşiş yapıldığı tespit edilen ürünler, il müdürlüğü tarafından en az üç kişiden oluşturulacak bir komisyon marifetiyle kullanılmaz hale getirilmesi sağlanır. Yapılan iş ve işlemlerle ilgili olarak bir tutanak düzenlenir. Ayrıca her türlü uygunsuzluk nedeniyle satışı durdurulan fakat imalatçı veya ithalatçı tarafından verilen süre içerisinde iade alınmayan ürünlere de bu madde hükümleri uygulanır.

Değerlendirmede tolerans

MADDE 38 – (1) Üretimde, numune almada ve analizlerde olması muhtemel hataların giderilmesi amacı ile teknik düzenlemelerde belirtilen özelliklere tanınan, teknik düzenlemelerin kapsamadığı alanlarda Türk standartlarındaki, standardın da bulunmaması halinde uluslararası kabul gören toleranslar uygulanır.

Değerlendirme sonuçlarının bildirilmesi

MADDE 39 – (1) İl müdürlüğünce yaptırım kararı alınmadan önce imalatçıya veya ithalatçıya görüşlerini almak üzere ivedi ibaresi ile tebligat yapılır ve dağıtıcı konu hakkında bilgilendirilir.

(2) İl müdürlüğü tarafından alınan önlemlere ilişkin kararların imalatçıya veya ithalatçıya yapılan tebligatında, kararın dayandığı gerekçeler, karara karşı itiraz yolları ve yasal süreler belirtilir.

(3) Tebligatın alınmasını müteakip imalatçıya veya ithalatçıya cevap verebilmesi için, en az on gün süre tanınır ve bu süre tebligatta belirtilir.

(4) İl müdürlüğünce alınması planlanan veya alınan önlem kararı, imalatçı veya ithalatçının cevabı veya sağlayacağı bilgi ve belge neticesinde gözden geçirilir. İnsan sağlığı ve kamu güvenliğinin veya mevzuatla korunan diğer bir kamu yararının tehlikede olduğu acil hallerde bu sürenin dolması beklenmeyebilir. Tebligat yapılmadan bir karar alınması halinde, imalatçıya veya ithalatçıya cevap verebilmesi için sonradan süre verilebilir.

DOKUZUNCU BÖLÜM

Eğitim

Denetçi eğitimi ve bilgilendirme

MADDE 40 – (1) Denetçi eğitimine ilişkin esaslar aşağıda belirtilmiştir.

a) Bakanlık tarafından gerekli görüldüğü zaman, denetçi olmak üzere il müdürlüklerinden yeterli sayıda, ziraat fakültesi ve üniversitelerin kimya/kimya mühendisliği bölümü mezunları ile tarımla ilgili meslek okullarından mezun olan personel eğitime çağrılır ve eğitim sonucunda eğitime katılan elemanlara denetçi kimlik kartı ve eğitim sertifikası düzenlenir.

b) Uygulamalarda birlikteliği sağlamak, sektördeki her türlü yeni gelişmelerden haberdar etmek ve faaliyetleri değerlendirmek amacıyla Bakanlıkça gerekli görüldüğü zamanlarda eğitim, değerlendirme ve bilgilendirme toplantısı düzenlenir.

ONUNCU BÖLÜM

Çeşitli ve Son Hükümler

Denetimin engellenmesi

MADDE 41 – (1) Piyasa gözetimi ve denetimi yapan personele engel olunması, işyerlerine girmeyi önlemeye yönelik tutum sergilenmesi hâlinde, öncelikle 26/9/2004 tarihli ve 5237 sayılı Türk Ceza Kanununun 265 inci maddesine göre haklarında işlem yapılabileceği hatırlatılır, buna rağmen engellenmenin devam ettirilmesi halinde ilgililer hakkında tutanak düzenlenerek durum adli makamlara intikal ettirilir.

(2) Yetkili kuruluşun denetimle görevli çalışanlarının görevlerini yapmalarına engel olanlara 7223 sayılı Kanunun 20 nci maddesinin ikinci fıkrasına göre idari para cezası uygulanır.

Piyasa gözetimi ve denetimi veri tabanı

MADDE 42 – (1) Denetimle görevli personel; denetime çıkmadan önce denetimi haiz ürün, firma hakkında daha önce yapılmış denetim bilgilerini, mükerrerliği önlemek amacıyla Bakanlık Piyasa Gözetimi ve Denetimi Veri Tabanından kontrol eder. Bu durum risk taşıyan acil durumları kapsamaz. Ayrıca denetimle görevli personel denetime ait her türlü bilgiyi, denetim işleminin sonuçlanmasını beklemeksizin, Bakanlık Piyasa Gözetimi ve Denetimi Veri Tabanına girer.

(2) Bakanlık, piyasaya arz edilen ürünlerin paketleme aşamasından son kullanıcıya kadar takibinin sağlanmasına yönelik usul ve esasları belirler, gerekli sistemleri kurar veya kurdurur. Bu sistemlerin işletilmesini temin eder.

Onaylanmış kuruluşlar ve uygunluk işareti

MADDE 43 – (1) Bu Yönetmelik kapsamında piyasaya arz edilecek ürünlerin, ilgili teknik düzenlemeye uygunluğunun değerlendirilmesi ve belgelendirilmesi amacıyla görevlendirilecek onaylanmış kuruluşların taşıması gereken asgari şartlar, çalışma usul ve esaslar ile faaliyetlerine ilişkin hususlar Bakanlık tarafından belirlenir.

(2) Onaylanmış kuruluşlar tarafından uygunluğu değerlendirilen gübre imalatçısı ve ithalatçısı gerçek veya tüzel kişiler uygunluk “CE” işareti taşıyan ürünlerini piyasaya arz eder.

Tebliğat

MADDE 44 – (1) İdari para cezası ve/veya idari tedbirleri içeren idari yaptırım kararlarının tebliğinde, 11/2/1959 tarihli ve 7201 sayılı Tebliğat Kanunu hükümleri uygulanır.

Gizlilik, ticari sırlar ve şeffaflık

MADDE 45 – (1) Bakanlık, bu Yönetmeliği uygularken kişisel verilere dair, ticari sır niteliğindeki veya fikrî ve sınai mülkiyet hakkına ilişkin edindiği bilgilerin gizliliğini korumakla yükümlüdür. Ancak ilgili mevzuat hükümleri saklı kalmak kaydıyla insan sağlığı ve güvenliğinin gerektirdiği hallerde bu bilgilerin açıklanması bu kapsamda sayılmaz.

Yönetmelikte hüküm bulunmayan haller

MADDE 46 – (1) Bu Yönetmelikte hüküm bulunmayan hallerde 7223 sayılı Kanun ile bu Kanuna dayalı olarak çıkarılan Ürünlerin Piyasa Gözetimi ve Denetimine Dair Yönetmelik hükümleri uygulanır.

Yürürlükten kaldırılan yönetmelik

MADDE 47 – (1) 29/3/2014 tarihli ve 28956 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Gübrelerin Piyasa Gözetimi ve Denetimi Yönetmeliği yürürlükten kaldırılmıştır.

Yürürlük

MADDE 48 – (1) Bu Yönetmeliğin;

- a) 43 üncü maddesinin ikinci fıkrası 21/6/2022 tarihinde,
 - b) Diğer hükümleri yayımı tarihinde,
- yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 49 – (1) Bu Yönetmelik hükümlerini Tarım ve Orman Bakanı yürütür.

[Ekleri için tıklayınız.](#)